

DRUŠTVO ZA ZAŠTITU BILJA SRBIJE

XVII SIMPOZIJUM O ZAŠTITI BILJA

Zbornik rezimea radova

Zlatibor, 27. - 30. novembar 2023. godine

NOVE VRSTE ERIOFIDA (ACARI: ERIOPHYOIDEA) ZA FAUNU SRBIJE ZABELEŽENE U POSLEDNJOJ DECENIJI

Biljana Vidović¹, Slavica Marinković², Nikola Andđelković¹, Tatjana Cvrković², Radmila Petanović^{1,3}

¹*Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Nemanjina 6 Beograd-Zemun*

²*Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Banatska 33 Zemun, Beograd*

³*Srpska akademija nauka i umetnosti, Kneza Mihaila 35, Beograd*

E-mail: magud@agrif.bg.ac.rs

U okviru potklase Acari, natfamilija Eriophyoidea predstavlja najraznovrsniju grupu fitofagnih grinja. Prema dostupnim literaturnim podacima (Amrine et al., 2003; de Lillo, 2004) u svetu je opisano više od 4000 vrsta eriofida, ali se procenjuje da je nominalni broj danas opisanih vrsta oko 5000. Kao obligatni fitofagi, predstavnici ove natfamilije se izučavaju jer su ekonomski značajne štetočine koje prouzrokuju direktnе štete ishranom ili indirektnе štete kao vektori biljnih virusa. Pored toga poseduju mnoge atribute koji ih kvalifikuju kao potencijalne agense za biološku kontrolu korova.

Predmet ovog rada je aktuelna proučenost faune eriofida Srbije sa posebnim osvrtom na vrste koje su zabeležene u poslednjih deset godina.

Pre nešto više od jedne decenije, odnosno 2012. godine, urađena je analiza faune eriofida Srbije kada je evidentirano 48 rodova i 342 vrste (Petanović, 2014). Od tadašnjih evidentiranih rodova i vrsta, dva roda i 41 vrsta su, kao novi za nauku, opisani sa teritorije Srbije.

Analizom novijih istraživanja došlo se do saznanja da je u poslednjoj deceniji, odnosno od 2012. do 2022. godine, u fauni Srbije registrovno još pet rodova i 78 vrsta. Tako da je sada aktuelan broj rodova eriofidnih grinja u fauni Srbije 53, dok je ukupno evidentirano 420 vrsta.

Potreбно je istaći da je od novo zabeleženih rodova i vrsta, opisan jedan rod (*Eriocaenus*) i 10 vrsta novih za nauku čiji su tipski lokaliteti u Srbiji (*Aculops orlovacae* Rector and Petanović, 2012; *Metaculus diplotaxis* Petanović & Vidović, 2015; *Eriocaenus ramosissimi* Petanović & Amrine, 2015; *Aceria artemisiifoliae* Vidović & Petanović, 2016; *Novophytophtus longissimus* Chetverikov & Petanović, 2016; *Aculodes altamurgiensis* de Lillo & Vidović, 2018; *Phytophtus argenteus* Chetverikov, Petanović, Cvrković, 2018; *Phytophtus serbicu*s Chetverikov, Petanović, Cvrković, 2018; *Achaetocoptes dragiceae* Marinković & Petanović, 2019; *Aculodes marcelli* Vidović, 2022).

Od ukupno zabeleženih 420 vrsta, više od 20 njih se smatra štetnim vrstama u poljoprivrednoj proizvodnji, dok više od 40 vrsta predstavljaju potencijalne štetočine u šumskim rasadnicima i na šumskim i ukrasnim biljkama.